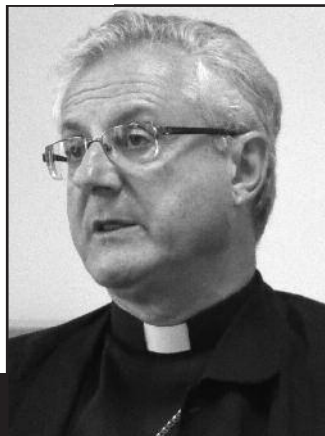

Intervenció improvisada

Joan Enric VIVES i SICÍLIA

Aquesta Universitat Catalana d'Estiu 2018 (UCE) compleix enguany 50 anys, i la invitació que ens va fer l'equip rector als bisbes de Catalunya i a l'abat de Montserrat ha estat una cosa encertada, que també honora la Universitat i li dóna una dimensió de pluralitat. Perquè els membres que participen en la Universitat també són una mostra plural de la societat.

Fa un any Mons. Norbert Turini, bisbe de Perpinyà i Elna, va venir a fer una visita als membres de l'equip rector de la Universitat, i amb el president de la Universitat, el Sr. Jordi Casassas, i el gerent, el Sr. Joan Maluquer, especialment, van tenir molt bona trobada, de la qual va néixer la iniciativa de celebrar una eucaristia en un dels dies de sessions de la Universitat i fer-la a la parròquia de Sant Pere de Prada. Ja es va celebrar l'any passat, amb un relatiu bon èxit en el sentit que a la Universitat, com ha de ser, s'hi manifestà una pluralitat positiva i s'hi va donar la possibilitat que s'hi expressi aquesta pluralitat que existeix entre la ciutadania. L'experiència va agradar i va anar bé, i es va decidir posar dins el programa aquesta missa.

Enguany, amb motiu dels 50 anys de l'UCE, han volgut fer una celebració més solemne i han buscat que alguns bisbes més hi poguéssim venir. Per això el bisbe de Perpinyà-Elna m'ha demanat que la presidís jo aquesta vegada, ja que hi venia, per tal de poder fer-ho en català. Ha estat una mena d'*atracament* que m'han fet i al qual he respost amb molt de gust. Hi arribo des del santuari de la Mare de Déu de Núria, patrona principal del bisbat d'Urgell. Hi hem pogut assistir el bisbe Francesc Pardo, de Girona, i l'abat de Montserrat, el P. Josep M. Soler, Mons. Norbert Turini, com a bisbe de Perpinyà-Elna, i un servidor. Ha estat bonic celebrar l'eucaristia amb tanta gent a l'església parroquial, tan bonica, de Sant Pere de Prada. Com que aquí no va tenir cap impacte la destrossa de la Guerra Civil Espanyola i no s'hi va perdre res, es disposa d'una meravella d'art barroc a dintre de l'església. Tenen un retaule molt bonic.

I després, és clar, la presidenta de la Societat Andorrana de Ciències (SAC), la Sra. Àngels Mach, se'n va assabentar també i em va comentar la coincidència amb la Diada Andorrana dins l'UCE. I aleshores va ser entre tots que vàrem decidir compartir aquesta vegada que el

Copríncep vingué a Prada de Conflent a la Universitat d'Estiu, i poder assistir a la celebració dels 50 anys de l'UCE, i també després, poder-vos saludar i estar present en la Diada Andorrana. Gràcies per aquests moments de joiosa convivència.

Perdoneu que hagi arribat una mica tard, perquè el dinar de celebració s'ha retardat... Hem compartit l'àpat amb el conseller de Polítiques Digitals i Administració Pública, Jordi Puigneró i Ferrer; amb el president de l'Institut d'Estudis Catalans, Joandomènec Ros, l'equip rectoral, el bisbe Turini i altres convidats.

Us agraeixo molt la vostra invitació, i poder estar amb el Molt Il·lustre Sr. Síndic, Vicenç Mateu, que m'ha vingut a saludar a la casa on dinàvem. Amb ell hem comentat la circumstància de ser a la casa on va dormir durant deu dies el nostre gran creador de la llengua catalana moderna mossèn Cinto Verdaguer, quan va estar estudiant la llengua de la part nord dels Països Catalans.

Estic molt content d'estar aquí amb tots vostès i amb aquestes honorables –com diem sempre– i molt il·lustres autoritats. També em complau molt que hi hagi interès per analitzar a fons els temes d'Andorra. He vist el programa d'aquesta Diada Andorrana, que és molt suggeridor, tant per les aportacions i comunicacions presencials que s'hi fan com també per les que reflectiran el ric debat que aquí esteu tenint i tindreu.

Gràcies per fer-me a mans, benvolguda presidenta, la publicació de la Diada Andorrana del 2017, que dona continuïtat a les que cada any aneu publicant i que constitueixen un bon corpus de publicacions sobre els temes més variats.

Aquest any veig que heu tractat el parlamentarisme, els grups parlamentaris i els grups polítics. Ho trobo un encert i us demano que continueu endavant. Molt interessant aquesta celebració dels 600 anys del nostre Consell de la Terra, que també tracteu. L'amic Antoni Pol ja m'ho va escriure i comentar. El privilegi atorgat pel bisbe Francesc de Tovia al segle xv, que va permetre elegir anualment els representants en aquell Consell de la Terra, ha estat l'inici fecund que ha fet que tinguem avui l'actual Consell General de les Valls d'Andorra. L'heu posat en valor. L'any que ve, el 2019, s'escauran els sis-cents anys d'aquella efemèride. Serà l'ocasió per anar continuant la reflexió i la celebració, i per anar-nos trobant i anar-vos seguint en els vostres estudis i aportacions. Novament moltes gràcies.

El país andorrà segurament no és estrictíssimament parlamentarista. Això suposo que ja ho vau debatre. No ho és estrictament. Però és el Consell General l'òrgan important, que prové de les eleccions democràtiques, de les quals emergeixen els nostres Consellers i el Consell General. És aquest òrgan representatiu el que tria un Cap de Govern i dóna confiança al Govern per ell designat, i després té la seva importància, perquè aquest Govern i el Consell nomenen alguns òrgans, com són alguns membres del Consell Superior de la Justícia, del Tribunal Constitucional i altres. Però no és estrictament parlamentarista. Els Coprínceps hi tenim la nostra veu, d'una manera molt mesurada, segons van preveure els legisladors constituents.

Vostès ho coneixen segurament millor que jo... Per part meua, hi trobo, en la nostra Constitució, alguns grans encerts. Jo crec que la Constitució és un text que ens ha ajudat molt i n'han d'estar orgullosos els andorrans. Hem d'estar molt orgullosos que s'hagi pogut dur a terme el procés constitucional i la modernització del Principat. Hi havia dubtes, certament, que

no es podria dur a terme una transformació política i social quan es va plantejar redactar una carta magna. Hi va haver alguna veu que va advertir que Andorra era una estructura que podia resultar molt fràgil de transformar, a l'arquebisbe Joan Martí i Alanis li deien que Andorra era "una mena de mòmia egípcia", que s'havia conservat mentre havia estat entre cotó fluix però que en el moment en què sortís a l'aire lliure es desfaria, es desintegraria. Li aconsellaven, "no ho toqueu", "no feu constitucions", "aneu tirant"... Bé, vostès són aquí per demostrar que no era una mòmia, perquè són una generació nova i abanderen els canvis conservant els trets de la idiosincràsia andorrana. Jo ja sóc més gran, i caducarà el meu servei com a bisbe i copríncep, ja que als setanta-cinc anys, en principi, els bisbes són pregats de posar a disposició del Sant Pare el seu ministeri actiu. Ja tinc seixanta-nou anys. Ho dic perquè vagin comptant. Potser em queda una legislatura i mitja com a màxim, i per tant, és poca cosa per acompanyar-los.

Però jo sí que els vull dir –i és el que li toca fer també al vostre cap d'estat, al vostre Copríncep, que estima molt el país andorrà–: escolteu, sentim-nos contents, tinguem autoestima del nostre país. Del que ha sabut fer, de les gestes que ha sabut dur a terme al llarg de la història, i sobretot, en l'etapa contemporània, que ha sabut passar quasi directament d'unes estructures de govern feudals a unes de modernes. Perquè hi va haver la reforma institucional al s. XIX, però aquella reforma del bisbe Josep Caixal no va ser suficient per l'embranchida de canvi social i polític que ha anat vivint el món posteriorment. El que van treballar els polítics andorrans prèviament a la Constitució de 1993 també era una reforma, que va preparar el terreny a la gran transformació que ha suposat la Constitució i amb la qual hem sabut passar, diguem-ho així, de l'edat mitjana a l'edat moderna i a la contemporaneïtat.

Vull acabar felicitant-vos, a la Societat Andorrana de Ciències, per la tasca que heu fet durant els anys en què heu mantingut aquesta Diada d'Andorra a la Universitat Catalana d'Estiu. Heu sabut crear un clima de reflexió i de debat madur, responsable i tranquil, que permet aportar una gran riquesa al dia a dia de la vida política, econòmica i social andorrana. Gràcies a tots. Estic molt content i molt orgullós de ser andorrà.

Joan-Enric Vives i Sicília,
arquebisbe d'Urgell i Copríncep d'Andorra